

Til foreldre/foresatte
til barn på 4. – 10. trinn

Vår ref.:
Hilde Brendehaug Hugaas

Deres ref.:

Sted: Bergen
21.01.2022

Invitasjon til elever ved skolen om å delta i en spørreundersøkelse om mobbing, vennskap, og trivsel – våren 2022

Dette er et informasjonsbrev til foreldre/foresatte om at alle elever på 4. – 10. trinn er invitert til å delta i en spørreundersøkelse om mobbing, vennskap, og trivsel på skolen.

Formål

Undersøkelsen er en del av skolens arbeid med å skape et trygt og godt skolemiljø for alle elever på skolen i tråd med opplæringslovens kapittel 9A. Undersøkelsen vil gi skolen verdifull informasjon om elevenes trivsel og trygghet på skolen. Den vil også gi en pekepinn på hvor godt skolen lykkes i antimobbearbeidet sitt. De innsamlede dataene vil dessuten bli brukt i forskningen på mobbing og skolemiljøet, og til å videreutvikle de konkrete tiltakene som inngår i Olweusprogrammet.

Hvem er ansvarlig for forskningsprosjektet?

Det er Regionalt kunnskapssenter for barn og unge (RKBU Vest) som har ansvar for gjennomføringen av undersøkelsen. RKBU Vest driver forskning, undervisning, og kunnskapsformidling som skal bidra til å fremme barn og unges psykiske helse. Skolen er en viktig arena, og målgruppe for senterets arbeid med å forebygge, avdekke, og håndtere mobbing og andre krenkelser blant barn og unge. RKBU Vest er en del av Norwegian Research Centre (NORCE) AS som er ansvarlig for prosjektet. NORCE er ett av Norges største uavhengige forskningsinstitutter.

Hvorfor får barnet ditt spørsmål om å delta?

Skoler som har innført *Olweusprogrammet mot mobbing og antisosial atferd* får hvert år tilbud om å gjennomføre en spørreundersøkelse blant elevene. Dette gjelder elever ved ca. 105 grunnskoler fra hele landet. Olweusprogrammet har som formål å redusere eksisterende mobbing i elevgruppen, samt forebygge fremtidig mobbing. Arbeidet med å forebygge mobbing i skolen krever en langsiktig og systematisk innsats. En viktig del av dette arbeidet er å følge med på utviklingen ved egen skole gjennom årlige spørreundersøkelser som elevene svarer på.

Hva innebærer det for barnet ditt å delta?

Spørreundersøkelsen gjennomføres i skoletiden. Elevene bruker PC eller nettbrett når de svarer på undersøkelsen. Tid som går med til gjennomføring avhenger av alder og leseferdigheter, men generelt tar det mellom 20 til 40 minutter å svare på hele skjemaet.

Ditt barn kan *ikke* oppgi eget navn eller andre direkte identifiserbare personopplysninger i spørreundersøkelsen. Ved påloggingen til undersøkelsen blir barnet ditt kun bedt om å oppgi kjønn, klassetrinn og skolens navn.

Elevene får veiledning fra lærer før de begynner å svare på undersøkelsen. Skjemaet inneholder spørsmål om trivsel på skolen, antall venner i klassen og hvor ofte det forekommer mobbing blant elevene. Det er spørsmål om ulike former for mobbing f.eks. bruk av stygge ord og kallenavn, stenge noen ute fra lek eller andre aktiviteter, spredning av løgner, sparking/dytting/slåing, ødelegging av andre sine eiendeler og digital mobbing. I tillegg vil undersøkelsen avdekke hvor på skolens område de negative handlingene forekommer, og om elevene har fortalt om hendelsene til f.eks. foreldre, lærere, søsken og venner. På RKBU Vest sin hjemmeside [Spørreskjema - Norge \(norcereasearch.no\)](https://www.rkbu.no/sporreskjema-norge) er det mulig å se spørreskjemaet.

Elever på 4. trinn får noen færre spørsmål enn elever på 5.- 10. trinn.

Det er frivillig å delta

Barnet ditt bestemmer selv, i samråd med foreldre/foresatte om undersøkelsen skal besvares eller ikke. Du/dere kan kontakte skolen dersom du/dere *ikke* ønsker at barnet ditt skal delta. Det er ikke nødvendig å begrunne hvorfor barnet ikke skal være med. Barnet ditt kan også trekke seg fra undersøkelsen etter at den har startet opp. Elever som ikke deltar i undersøkelsen vil vanligvis få tilbud om å gjøre skolearbeid i det tidsrommet som undersøkelsen pågår, men det er skolene selv som avgjør hvordan dette best kan ordnes.

Elevenes personvern – hvordan vi oppbevarer og bruker opplysninger fra undersøkelsen

RKBU Vest vil bare bruke opplysningene som samles inn om elevene til de formålene vi har omtalt i dette skrevet. Vi behandler opplysningene konfidensielt, og i samsvar med personvernregelverket.

RKBU Vest bruker Nettskjema (Universitetet i Oslo) med sikker lagring i Tjenester for Sensitive Data (TSD) som plattform for datainnsamling. Når en skole er ferdig med undersøkelsen får de tilsendt en standardisert rapport etter at RKBU Vest har sikret at ingen elever kan indirekte identifiseres.

Forskning er ikke knyttet opp mot data fra enkeltskoler, men bruker de samlede resultatene for flere skoler. Det vil ikke publiseres resultater hentet fra enkeltskoler. Ingen svar fra enkeltelever vil kunne gjenkjennes i publikasjoner eller annen type formidling.

Hva skjer med opplysningene som er samlet inn?

Dataene som samles inn fra de årlige undersøkelsene lagres hos TSD

(<https://www.uio.no/tjenester/it/forskning/sensitiv/mer-om/>) som driftes av USIT ved Universitetet

i Oslo, og som NORCE AS har databehandleravtale med. TSD er bygget på Norm for informasjonssikkerhet i helse- og omsorgssektoren som sikrer at informasjonssikkerheten med hensyn til konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet blir ivaretatt. Skolens navn blir erstattet med et nummer i datafilen, og det er laget en koblingsnøkkel på skolenivå for dette. Koblingsnøkkelen lagres også på den samme sikre serveren. Det er kun et fåtall ansatte hos RKBV Vest som har tilgang til den sikre serveren, og alle er underlagt taushetsplikt.

Dataene vil bli brukt i rapportene til den enkelte skole slik at de kan følge opp med tiltak i forhold til hvordan mobbeproblematikken utvikler seg over tid. I forskningsarbeidet ved RKBV Vest er vi opptatt av å kartlegge en slik utvikling ved alle skoler som innfører Olweusprogrammet, for å kunne si noe om effekten av programmet på mobbing i skolen.

Rettigheter for de som deltar i prosjektet

Personvernlovgivningen gir dem som deltar i undersøkelser en rekke rettigheter (jf. art. 12-22) [Lov om behandling av personopplysninger \(personopplysningsloven\) - KAPITTEL III Den registrertes rettigheter – Lovdata](#). RKBV Vest har plikt til å informere deltakerne i prosjektet om behandlingen av personopplysninger og å tilrettelegge for at de kan utøve sine rettigheter:

- få innsyn i hvilke personopplysninger som er registrert om eleven
- få rettet personopplysninger om eleven
- få slettet personopplysninger om eleven
- få utlevert en kopi av personopplysninger om eleven
- å sende klage til personvernombudet eller Datatilsynet om behandlingen av personopplysninger

Rettighetene gjelder så lenge det behandles personopplysninger, og når det er mulig å identifisere den registrerte eleven på en sikker måte. I dette prosjektet er ikke elevene registrert med direkte identifiserende opplysninger som navn, e-post eller personnummer. De registreres *kun* med bakgrunnsopplysningene skolenavn, klassetrinn og kjønn. Som hovedregel betyr dette at svar fra enkeltelever ikke kan identifiseres. Dersom det viser seg at det er mulig å identifisere en enkeltelevs besvarelse, vil vi bistå med å oppfylle elevens rettigheter som er nevnt ovenfor.

Hva gir oss rett til å behandle personopplysninger om barnet ditt?

På oppdrag fra NORCE AS har Nasjonal Samfunnsvitenskapelig Datatjeneste (NSD) vurdert at behandlingen av personopplysninger i dette prosjektet er i samsvar med personvernregelverket.

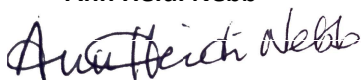
Ønsker du mer informasjon?

For ytterligere informasjon kan du kontakte:

- Prosjektleder Hilde Brendehaug Hugaas ved RKBU Vest
Epost: Hihu@norceresearch.no Tlf. 56 10 72 75
- Seniorkonsulent Cecilie Marie Fjellbakk ved RKBU Vest
Epost: olweusprogrammet@norceresearch.no Tlf. 56 10 72 23
- Norsk senter for forskningsdata AS
Epost: personverntjenester@nsd.no Tlf. 55 58 21 17
- Personvernombud NORCE AS
Epost: personvernombud@norceresearch.no

Med vennlig hilsen

Ann Heidi Nebb

Senterleder/psykologspesialist

RKBU Vest
NORCE

Hilde Brendehaug Hugaas

Seniorrådgiver
Prosjektleder
RKBU Vest
NORCE